

Gabinete Wever - Croes II

ISLA ONLINE

Noticia di Gobierno

2023

Diahuebs 16 November 2023

Email: IslaOnline@gobierno.aw Tel: 528-4952

2023
AÑA DI

UNION
Y POSITIVISMO!

@IslaOnline2023

SCOL PREPARATORIO TARCISIUS A CUMPLI 70 AÑA DI EXISTENCIA

**"Mi ta felicita tur esnan cu a labora y ta labora na Scol
Preparatorio Tarcisius, pa tur nan amor, y dedicacion pa
70 aña largo, na nos muchanan"**

Awe, 16 di November, Scol Preparatorio Tarcisius ta cumpli 70 aña di existencia. Prome Minister Evelyn Wever-Croes tabata presente na e celebracion special aki, pa den nomber di Minister di Enseñansa Endy Croes, felicita y gradici tur esnan cu a, y ta labora na e scol, cu 70 aña di amor y dedicacion na nos muchanan. Prome Minister a indica cu e trabou di tur esnan den enseñansa ta uno grandi, y di aprecia, mirando cu nan ta esunnan, cu tin un influencia grandi, riba desaroyo di nos hobennan. E muchanan ta wordo inspira door di e maestronan aki, pa siña, pa mayan nan por tin un miho futuro. E ta un orguyo di por wak bek cuanto alumno a bishita e scol aki durante tur e 70 añanan, y di sa cu hopi awe, tin un bon educacion y futuro stabiel.

Prome Minister tambe tabata tin e oportunidad di combersa cu e cabesante actual Juffrouw Angela Romero, y cu e ex cabesante cu tabata Juffrouw Monica. El a gradicinan pa tur nan esfuerso y dedicacion, pa cu educacion di nos muchanan.

Cabesante di scol, juffrouw Angela Romero, na su turno a gradici Prome Minister pa asisti na e celebracion importante aki, na unda e muchanan a haci un presentacion, cu nan a prepara cu hopi amor, hunto cu nan maestronan. Juffrouw Romero tambe a gradici tur esnan cu tabata presente, y e maestronan cu semper a duna tur di nan banda pa educa e muchanan, y den e caso di awe mainta, a train nan pa duna un excelente presentacion. Tambe, el a gradicinan pa tur e 70 aña, cu un trayectoria bunita di educacion, amor, cuido, y di norma y balor, cu tin tras di lomba. Juffrouw Romero a despidi, sigurando tur presente cu nan lo sigui traha sigur pa 70 aña mas, cu hopi amor y dedicacion na educacion di tur e muchanan.

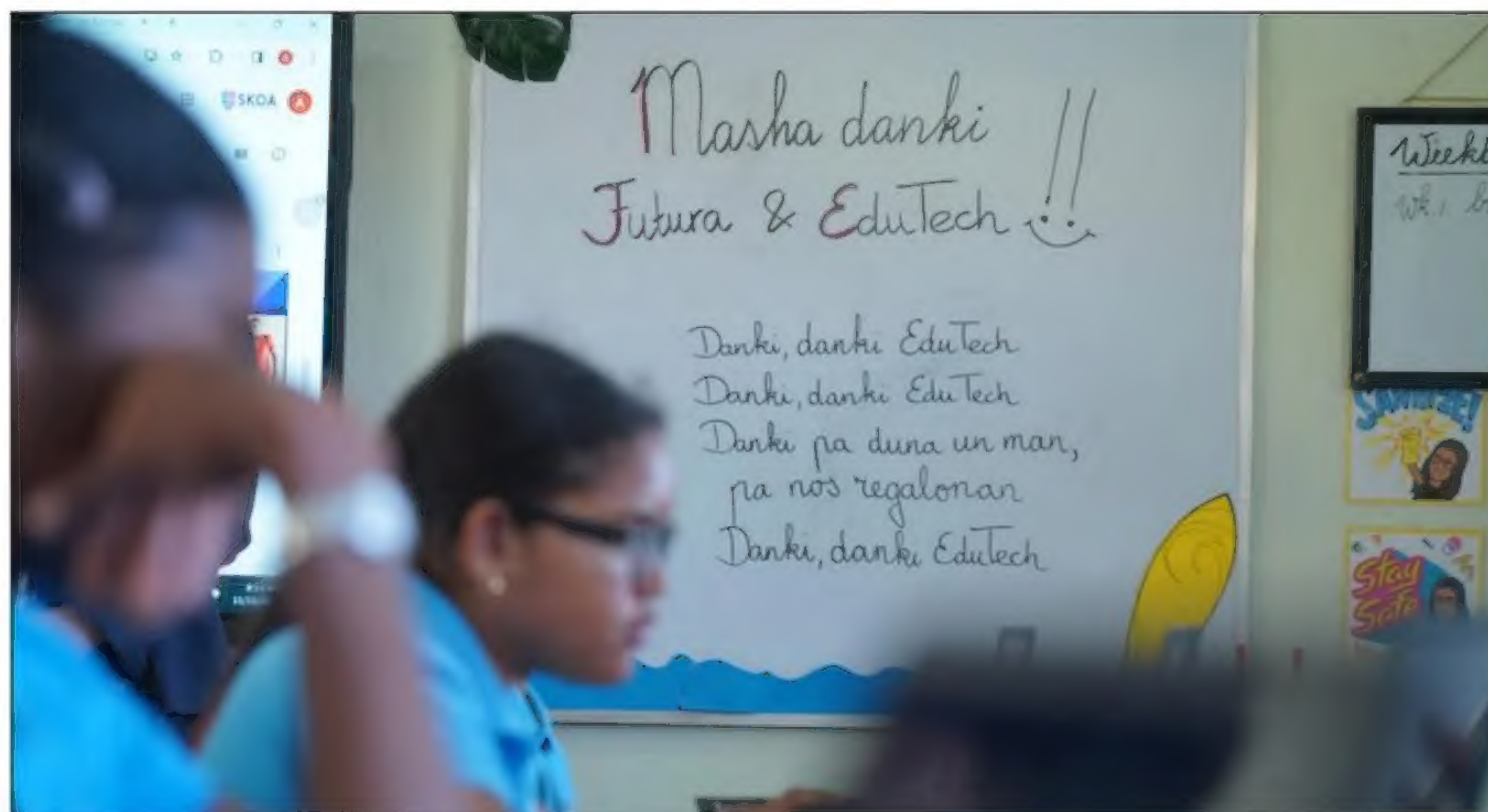
Prome Minister Evelyn Wever-Croes: Colegio Laura Wernet Paskel ta otro scol ganador E PROYECTO DI INNOVACION DI EDUTECH TA HACIENDO UN DIFERENCIA GRANDI DEN ENSEÑANSA

Diahuebs mainta, Prome Minister Evelyn Wever-Croes a bishita Colegio Laura Wernet Paskel, pa asina mira con e inversionnan di e proyecto cu nan a gana di Edutech ta wordo uza. Prome Minister a expresa di a keda sumamente impresionado di mira con e muchanan di zesda klas ta haci uzo di e 25 chromebooksnan cu nan a haya. Ya caba nan a logra haci nan prome spreekbeurt riba topiconan hopi interesante, na unda cu nan mes a prepare, y a busca e informacion cu nan tabata tin mester. Esaki sigur ta un muestra cu e materialnan aki ta duna nan e posibilidad pa nan sigui traha riba loke ta interesa nan.

Tambe, Prome Minister tabata tin e oportunidad di bishita e muchanan di derde klas, y a mira e entusiasmo di cada un di nan, y di nan docente, pa traha cu e 25 tabletnan cu nan a gana. Sigur un sentimiento di satisfaccion pa wak cu e proyecto aki ta dunando su fruto pa loke ta educacion di e muchanan. Por ultimo, Prome Minister tambe a aprecia, con e muchanan di eerste, tweede, y Prisma Klas, ta traha cu e 4 digiboardsnan cu nan a haya. E entusiasmo di e muchanan pa haya les, y di e docentenan pa duna les ta grandi, y ta algo cu Gobierno lo desea di wak den tur scol.

Prome Minister ta felicita cabezante di scol, juffrouw Eta Geerman y ful e staff di Colegio Laura Wernet Paskel pa tur loke nan a haci, pa mehora tur loke nan por a mehora, na infraestructura y digitalisacion. Pero lo mas principal ta di wak con contento, entusiasmo y agradecido e muchanan ta cu e materialnan nobo aki.

Na su turno, cabezante di scol, juffrouw Eta Geerman a expresa di ta contento cu e bishita di Prome Minister, pa asina por mustre tur loke e scol a haya, y con importante e materialnan aki ta pa enseñansa. Tambe el a gradici Futura, pa bin cu un proyecto asina importante, dunando posibilidad na e scolnan pa haya e materialnan digital cu nan mester. El a splica cu e materialnan aki, tin e muchanan mas motiva, y pa e docentenan, nan ta haci e dunamento di les mas placentero. Tambe el a indica cu e satisfaccion pa wak e muchanan asina ta grandi, y cu nan ta contento di por mustre Prome Minister y Futura, con bon nan ta uza tur loke nan a haya. Juffrouw Eta ta gradici Gobierno di Aruba, y Futura, y ta spera cu e proyecto aki sigui pa hopi aña mas, pa asina por yuda mas scol. Tambe e ta conseha tur scol pa inverti nan tempo den e proyecto aki pa asina nan tambe por haya e materialnan necesario, elevando asina e nivel di duna y haya les. ■■■

CHARLA INFORMATIVO DI MANEHO DI DESPERDICIO NA CENTRO DI BARIO PLAYA PABAO

Ministerio di Naturalesa hunto cu Centro di Bario Playa Pabao ta anuncia un Charla Informativo di Maneho di Desperdicio dia 22 di november 2023 di 7:00 PM pa 8:00PM na Centro di Bario Playa Pabao.

Durante e evento, lo elabora ariba e campaña nacional "Limpi Limpi" pa conscientisa pueblo tocante e importancia di separa desperdicio. Tambe lo duna mas splicacion ariba e iniciativa di Baki den Bario. Esaki ta encera cu cada diasabra, comunidad di diferente distrito tin e oportunidad pa trece nan desperdicio separa na un sitio designa. E schema completo y localidad por wordo consulta riba www.limpi.aw.

Durante e charla, por haci pregunta y participa den un combersacion interactivo cu Minister Ursell Arends y su ekipo tocante nan enfoque riba e maneho di desperdicio y kico esaki ta nifica pa cada persona como ciudadano. Lo inclui informacion actual riba e maneho di desperdicio na Aruba, entre otro, e

destaho publico cu lo tuma lugha pa sanea e Dump anterior na Parkietenbos. Colaboracion cu University of Georgia pa introduci schakel financiero den e reparticion di gasto di procesamento di desperdicio tambe lo wordo trata, teniendo comunidad na altura di e stapnan den e progreso continuo di maneho di desperdicio riba nos isla.

Minister di Naturalesa, Sr. Ursell Arends, ta gradici Centro di Bario Playa Pabao pa nan colaboracion y ta reafirma su compromiso pa sigui traha hunto cu e comunidad, promoviendo un Aruba mas limpi y informando tur hende tocante desaroyonan den e maneho di desperdicio.

DISCURSO DI MINISTER MADURO DI FINANSA Y CULTURA NA OCASION DI ENCUENTRO DI GENOOTSCHAP NEDERLAND ARUBA RIBA HERDENKINGSJAAR SLAVERNIJVERLEDEN DIA 11 DI NOVEMBER 2023 NA DEN HAAG

Geachte aanwezigen, goedemiddag,
Het is een groot genoegen om hier aanwezig te zijn bij deze bijeenkomst die al 26 jaar georganiseerd wordt door het Genootschap Nederland Aruba, die zich inzet voor het versterken van banden tussen Nederland en Aruba. Alvorens in te gaan op het thema van vandaag 'Herdenkingsjaar slavernijverleden' wil ik graag een kort overzicht geven van de financieel economische kant van Aruba.

Groei economie en financiële steun tijdens pandemie

De economie van Aruba vertoont een krachtig herstel, na de corona pandemie van 2020 en 2021. Binnen het Koninkrijk trof de coronapandemie Aruba het meest omdat Aruba bijna helemaal afhankelijk is van het toerisme. Met de ondersteuning door Nederland van essentiële leningen kon Aruba het hoofd boven water houden. Deze steun was cruciaal om de financiële en economische impact van de pandemie op te vangen en hebben ons geholpen om onze economie te stabiliseren en de basis te leggen voor ons herstel. We zijn dankbaar.

Positieve resultaten

Geachte aanwezigen,
Aruba gaat nu betere tijden tegemoet, het toerisme floreert weer en ook heeft Aruba positieve recensies gekregen van het International Monetair Fonds (IMF), de internationale rating bureau's Fitch en Standard & Poor's en de Caribbean Financial Action Task Force (CFATF).

Het Internacional Monetair Fonds (IMF)

Het IMF concludeert dat Aruba financieel op goede weg is: het bruto nationaal product (BNP) is in 2021 gestegen met 27,6 % met een verdere groei van 7,3% in 2022. Het tekort van de landsbegroting is in de afgelopen 2 jaar teruggebracht van -16.2% in 2021 naar -0.5% in 2022 en wordt vanaf dit jaar wordt overschot van minimaal 1% verwacht.

Daling schuld

De overheidsschuld daalde van 112,3% van het BNP in 2020 tot 90.7% van het BNP eind 2022 en de verwachting is dat deze wordt teruggebracht tot 71% van het BNP in 2028, wat dicht in de buurt komt van de 70% die is overeengekomen met Nederland voor 2031.

Continuacion DISCURSO DI MINISTER MADURO DI FINANSA Y CULTURA....

Positieve economische groei

Het IMF is ook positief over de economische groei van Aruba. Dankzij het toerisme en de ingevoerde belastinghervorming voorspelt het IMF een economische groei van 2,3% voor 2023 en 1,1% voor de komende jaren.

Daling werkloosheid

Voor wat betreft de werkloosheid was deze voor de pandemie 5.9% en steeg tot 8.8% als gevolg van de pandemie. In 2020 daalde dit percentage naar 6.6% en het is voor het eerst in de afgelopen twee decennia dat de werkloosheid momenteel gedaald tot een historisch laag niveau van 4.3%, vergeleken met het jaar 2000 toen de werkloosheid op 4.8% stond. Deze daling van de werkloosheid is een belangrijke indicator van onze economische herstel en een teken van hoop en vooruitgang voor onze gemeenschap.

Positieve evaluaties internationale rating bureau's

Ook de internationale rating bureau's hebben zich positief over onze economische herstelinspanningen na de pandemie uitgelaten. Het rating bureau Fitch, heeft Aruba opgewaardeerd van BB naar BB+ met stabiele vooruitzichten en Standard & Poor's heeft Aruba's kredietrating van 'BBB' bevestigd.

Caribbean Financial Action Task Force (CFATF)

Medio 2021 vond de vierde evaluatie van Aruba plaats door de CFATF, en het rapport met het oordeel van het assessment team werd medio 2022 met een positief resultaat vastgesteld. Binnen het Caribisch gebied scoren tot nu toe alleen Aruba en Bermuda met een effectief systeem in de strijd tegen het witwassen, terrorismefinanciering en proliferatie. Dit uitstekend resultaat van de CFATF evaluatie geeft een sterk signaal richting investeerders dat hun investeringen in Aruba zijn gewaarborgd met een integere financiële sector. Ook komt dit resultaat ten goede van de "correspondent" bankrelaties van de banken op Aruba met de rest van de financiële wereld.

Politieke stabiliteit

Vermeldenswaard is overigens dat Aruba het meest stabiele land is binnen het Koninkrijk met bijna 20 jaar zonder dat er een regering is gevallen.

Effectiviteit overheidsbeleid

Deze groei en positieve resultaten zijn bereikt dankzij de collectieve inspanningen voor een duurzaam financieel en economisch beleid van onze regering en de inzet van het volk van Aruba. Het toont aan dat onze maatregelen effectief zijn geweest in het aanpakken van de economische uitdagingen.

Aruba in het Herdenkingsjaar Slavernijverleden

Geachte aanwezigen,

Het onderwerp van vandaag 'Aruba in het Herdenkingsjaar Slavernijverleden' raakt mij ook als Minister belast met Cultuur. Aruba heeft een unieke geschiedenis van slavernij, alhoewel niet zo wijdverbreid of intens vergeleken met andere Caribische eilanden. Het aantal slaven op Aruba was aanzienlijk minder in vergelijking met de andere eilanden binnen het Koninkrijk. De geschiedenis leert dat er op Aruba verschillende soorten slaven waren, de Indiaanse slaven, rode slaven, maar ook de

Trans-Atlantische slaven die vanuit Afrika via Curaçao op Aruba terecht kwamen. Aangezien Aruba het droogste eiland is van de Cariben waren er eigenlijk geen plantages en was de status van de slaven meer die van huisslaven wat de assimilatie in Aruba bevordert heeft.

Slavernij was onbekend onderwerp

Het onderwerp slavernij was onbekend of zelfs taboe op Aruba. Als Minister belast met Cultuur heb ik het initiatief genomen om het slavernijverleden van Aruba publiekelijk aan te kaarten. Dit is een belangrijke stap in het bevorderen van bewustwording en begrip van dit deel van onze geschiedenis. Door dit onderwerp naar voren te brengen, moedigen we open discussie en reflectie aan. Dit initiatief is essentieel voor het bouwen van een meer inclusieve samenleving en het erkennen van de volledige omvang van onze gedeelde geschiedenis.

Bewustwordingscampagne

Ook heb ik vanuit mijn Ministerie een Slavernij Bewustwordingscommissie Aruba opgericht, een werkgroep bestaande uit leden van het Ministerie van Cultuur, Directie Cultuur, Ministerie van Onderwijs, Nationaal Archief Aruba en als adviseur de heer Luc Alofs om de mensen bewust te maken, voor te lichten en te informeren over het slavernijverleden op Aruba. We hebben sessies georganiseerd met het veld waarin we stakeholders informeerden over hun initiatieven en hebben workshops georganiseerd over aanvragen voor subsidiefondsen. Ook hebben we verschillende televisieprogramma's geproduceerd die zich richten op de slavernijgeschiedenis. Deze programma's belichten onder meer de oorsprong van onze lokale moedertaal Papiamentu, en de digitalisatie van slavernijarchieven. Daarnaast organiseren we dialoogprogramma's met professionals om de doorwerking van deze geschiedenis in onze huidige samenleving te bespreken en een platform te bieden voor open discussie en reflectie op ons verleden. Ook hebben verschillende stakeholders evenementen georganiseerd om de slavernijgeschiedenis van Aruba meer bekend te maken en ik dank hun voor deze. Er is een bewustwordingsproces begonnen om de bekendheid van de geschiedenis van slavernij op Aruba te vergroten.

Nederland biedt excuses

Geachte aanwezigen,

Op 19 december bood de Nederlandse staat excuses aan voor de rol in het slavernijverleden. Deze excuses zijn een belangrijke stap in het erkennen van de fouten uit het verleden en het bieden van een vorm van herstel voor de pijn en het leed dat is veroorzaakt. Het is een moment van reflectie voor ons allemaal en een kans om te werken aan een betere toekomst, gebaseerd op wederzijds respect en begrip.

Reactie Aruba

Onze Minister President mevrouw Evelyn Wever-Croes reageerde op de excuses van Nederland door te benadrukken dat een welgemeend excuus altijd welkom is. Haar woorden weerspiegelen de behoefte aan oprechtheid en erkenning in het proces van verzoening. Deze excuses zijn een kans om te werken aan een sterkere en meer verenigde toekomst, gebaseerd op wederzijds respect en begrip.

Continuacion DISCURSO DI MINISTER MADURO DI FINANSA Y CULTURA....

Twijfels over oprechtheid excuses

Ondanks de excuses van Nederland, heerst er in Aruba twijfel over de oprechtheid ervan. Deze twijfels worden versterkt door de huidige politieke en economische druk die Nederland uitoefent. Ik refereer hierbij op de manier waarop de landen in het Koninkrijk Aruba, Curaçao en Sint Maarten door Nederland worden behandeld tijdens de onderhandelingen om de coronaleningen te herfinancieren. Wij voelen dat de excuses niet volledig gemeend zijn en niet volledig de diepte en complexiteit van onze gedeelde geschiedenis erkennen en dat er meer nodig is om deze te herstellen. Zelfreflectie is nodig.

Sigaar uit eigen doos

Geachte aanwezigen,
Bij het verkrijgen van status van Land binnen het Koninkrijk hebben Curaçao en Sint Maarten in 2010 voor 70% kwijtschelding gekregen van de schulden met daarbij een financieel toezichtsorgaan ingesteld bij Rijkswet.

De coronacrisis heeft Nederland aangegrepen om nu ook van Aruba te verlangen in te stemmen met een Rijkswet Aruba financieel toezicht, maar nu zonder kwijtschelding van wat voor lening dan ook. Het enige voordeel zou zijn dat de herfinanciering van de coronalening tegen een percentage zou zijn dat Nederland op de kapitaalmarkt zou moeten betalen, te weten 3,4%.

Begrijpelijkwijs hebben de Staten van Aruba hier moeite mee omdat dit niet alleen hun autonomie aantast maar ook niet nodig is omdat er al voldoende financieel toezicht is.

Hoewel we in onderhandeling met Nederland waren, heeft Nederland van Aruba geëist dat de herfinancieringsovereenkomst van de coronaleningen voor 10 oktober van dit jaar moest zijn ondertekend.

Daarbij waren er slechts 2 opties:

- 1. Instemmen met de Rijkswet Aruba financieel toezicht waarbij het rentepercentage op 3,4% zou worden gesteld;
- 2. Bij het niet instemmen met de Rijkswet een rente van 6,9%, wat in feite een winst voor Nederland van 3,5% betekent.

Er was zelfs nog een variant waarbij expliciet werd uitgesloten dat onderhandelingen betrekking zouden kunnen hebben op gedeeltelijke of gehele kwijtschelding.

Terugzetten van de klok in het Koninkrijk met 160 jaar

U zult begrijpen dat een dergelijke harde opstelling van BZK bij de herfinanciering leningen in het kader van een wereldwijde ernstige crisis de klok binnen het Koninkrijk 160 jaar terugzet, toen de koloniën nog winst moesten opleveren. Met de huidige lening strijkt Nederland over de gehele looptijd van de lening (20 jaar) meer dan 300 miljoen florin op. Zo ga je niet met elkaar om in het Koninkrijk en Nederland handelt hierdoor in strijd met artikel 36 van het Statuut. Gelet op het democratisch deficit in het Koninkrijk kan Aruba nergens verhaal halen.

Nederland toont weinig begrip

De houding van Nederland, BZK, toont een gebrek aan flexibiliteit

en begrip voor onze unieke situatie. Het is belangrijk dat we werken aan een relatie gebaseerd op wederzijds respect en gelijkwaardigheid, erkenning van onze autonomie en capaciteit om onze eigen financiële zaken te beheren. Het zou beter geweest zijn dat Nederland meer begrip had getoond voor de Caribische landen in het Koninkrijk. De onderhandelingen en het opleggen van een 'strafrente' weerspiegelt een koloniale houding en is in feite een nieuwe vorm van slavernij.

We hebben niet genoeg geleerd na 160 jaar

Deze moderne 'koloniale' houding brengt met zich mee dat de excusesgeen waarde en betekenis meer voor ons hebben. Het blijkt dat Nederland na 160 jaar niet genoeg heeft geleerd van het koloniaal en slavernij verleden. Dit is een enorme teleurstelling, aangezien we als land in het Koninkrijk zouden verwachten dat we elkaar zouden begrijpen en elkaar helpen, zeker gelet op artikel 36 van het Statuut dat zegt dat Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten elkander hulp en bijstand verlenen.

Stopzetting Herdenkingsjaar Slavernij projecten

Geachte aanwezigen,
Het slavernijverleden is een zwaar thema, zo zijn ook de pandemie en de onderhandelingen. Vanwege de ervaren 'koloniale' houding die Nederland aanneemt, de beperkte middelen alsmede de uitdagingen die dit onderwerp met zich meebrengt, hebben we besloten al het werk voor het Herdenkingsjaar Slavernij verleden binnen mijn ministerie stop te zetten tot nader orde. Deze keuze is gemaakt in het licht van de recente ontwikkelingen en reflecteert onze huidige standpunten. Zoals eerder gezegd, de excuses geboden door de Nederlandse staat moet worden ervaren als welgemeende excuses. We blijven echter de ontwikkelingen rond dit thema volgen, maar wij zullen voorsnog niet actief meedoen aan de agenda van het Herdenkingsjaar Slavernij verleden.

Focus op financieel en economisch herstel

Ondanks de laatste ontwikkelingen, zijn we positief en gemotiveerd om door te gaan met onze inspanningen voor de toekomst. Onze primaire focus ligt op het financieel en economisch herstel van Aruba. We zullen hard blijven werken aan het creëren van een duurzame financiële en economische structuur die niet alleen de huidige generatie dient, maar ook een stabiele en welvarende toekomst garandeert voor de komende generaties.

Dankwoord en oproep tot zelfreflectie

Ik dank het bestuur en deelnemers van de Genootschap Nederland Aruba voor het moment om julie te woord te staan om informatie van Aruba te geven en met de gedachte van zelfreflectie, hoe we met elkaar omgaan in het Koninkrijk, achter te kunnen laten. Ik geloof in het Koninkrijk. Onze diversiteit, onze One Kingdom, Four Countries, is onze kracht en maakt het Koninkrijk speciaal. We hebben alleen meer zelfreflectie nodig. Laten we samen reflecteren over wat we goed doen en wat beter kan. In het Koninkrijk kunnen we beter doen. Aan het Genootschap Nederland Aruba, bedankt voor jullie uitstekende werk om mensen bij elkaar te brengen die Aruba lief hebben. Masha masha danki. Het was voor mij een eer jullie te mogen spreken. ■■■■

MINISTER GEOFFREY WEVER CU PRESENTACION DI DESAROYO SOSTENIBEL NA SCOL PRINSES AMALIA

Scol basico Prinses Amalia tabata contento di por a ricibi un bishita di Minister Geoffrey Wever riba diaranson, 8 di november, kende a trece un mensahe inspirador pa e studiantenan di 6e klas. E bishita ta un parti di un esfuerzo pa eleva consciencia entre e hobennan riba e tema vital di desaroyo sostenibel. E intercambio entre e minister y e muchanan a enfoca riba e rol activo cu cada un di nos tin den crea un futuro mas sostenibel, inclusivo y husto pa tur.

Minister Wever, cu un acercamento personal y interactivo, a enfoca su charla riba e necesidad pa conserva medio ambiente, promove uzo prudente di recursonan natural y fomenta e uzo di tecnologianan limpi y renobabel. Accentuando e importancia di cada hoben su contribucion, el a inspira e hobennan cu e idea cu nan accion individual por tin influencia positivo, e.o. contra e desafionan medioambiental cu nos mundo ta enfrentando awor.

E dialogo a bira un sesion dinamico caminda e muchanan por haci pregunta y comparti ideanan propio como tambe preocupacionnan tocante medio ambiente, barionan sostenibel, pobreza y hamber, educacion, derechonan igual y inclusividad. “E pasion y curiosidad demostra pa e studiantenan ta impresionante”, segun Minister Wever, kende a stimula nan pa sigui educa nan mes y pa tuma pasonan practico pa contribui na un miho mundo.

E enfasis riba e rol di educacion den e proceso di conscientisacion ambiental tabata un punto clave den su mensahe. Minister Wever a reafirma cu esaki ta fundamental pa prepara e muchanan pa e retonan di futuro y pa capacita

nan pa cuminsa pensa criticamente con pa tuma decisionnan informa y responsabel.

Minister Wever tin aprecio pa e studiantenan kende a contribui na un discusion ameno, y kier gradici e gerente y docentenan pa e oportunidad di tin un intercambio interesante cara a cara cu e hobennan. Esaki ta marca no solamente un otro encuentro educativo, pero un promesa di colaboracion continuo entre e sector gubernamental y educativo pa traha riba e herencia duradero di sostenibilidad na Aruba.

MINISTER ENDY CROES A REUNI CU SRA. SUSAN LEE, SECRETARIA DI ESTADO DI MARYLAND

Pa crea oportunidad di estudio na nos studiantenan local y pa Pais Aruba

Diamars atardi, Minister Endy Croes y Minister Plenipotenciario na Washington D.C. Joselin Croes a reuni cu Secretaria di Estado di Maryland Sra. Susan Lee y Sr. Joseph Gebhardt, kende ta abogado graduada di Harvard University y apunta pa Gobernador Wes Moore, como miembro di e team di transicion Workforce Development. Sra. Susan Lee tin mas di 20 aña di experiencia den Asamblea General na Maryland. Desde aña 2014, Sra. Lee ta fungi como senador. Mester agrega cu Sra. Lee tin un amplio experticio den “cyber security”, innovacion y “human trafficking”. Durante e encuentro a trata e posibilidadnan unico pa Pais Aruba. Sra. Lee a indica cu nan ta dispuesto pa traha cu Aruba.

Den e prome tres (3) lunanan di aña 2024, nan lo haci un bishita na Aruba pa firma un MoU. Sra. Susan Lee a expresa di ta contento pa crea un relacion cu Aruba ora cu firma e MoU.

Sra. Lee a subraya cu tin asina hopi cu tanto Aruba y Maryland por haci hunto den colaboracion cu lo beneficia ambos pais. Ta en busca di, entre otro, cooperacion, intercambio, inversion, “life science” y “cyber security”. Sr. Joseph Gebhardt, Senior Advisor di e secretaria di estado di Maryland a expresa di ta interesa den intercambio educacional y deporte specialmente den e disciplina di baseball.

Minister Endy Croes a indica cu e tabata un tremendo reunion unda a trata e temanan relaciona cu educacion y deporte. Pa conclui, Minister Endy Croes y Minister Plenipotenciario na Washington D.C. Joselin Croes a keda hopi contento y positivo cu e reunion directo aki cu Estado di Maryland. Sigur un reunion unda cu lo bay cosecha hopi fruta den futuro cercano trahando den colaboracion cu secretaria di estado di Maryland.

MINISTER ENDY CROES TA FELICITA SRA. RUBIA RAS CU SU RECONOCIMIENTO COMO BALUARTE DEPORTIVO DI PREMIO EXCELENCIA DEN DEPORTE

Sra. Rubia Ruthsella Ras tabata un di e balaurtenan cu a honra siman pasa diabierna durante Premio Excelencia den Deporte 2022. Parlamentario Raymond Kamperveen a haci entrega di un reconocimiento na Sra. Ras pa su gran trayectoria y pa aporta grandemente den e deporte di Aruba. Sra. Ras a cuminsa hunga softball cu e edad di 10 aña. Desde inicio Sra. Ras a hunga pa un solo team, pero bou di diferente number: Love Birds, Toshiba Caribbean Village, Nevada y Koolaid. Na Aña 1976 Sra. Ras a forma parti di Seleccion di Antias como shortstop na Mexico y na aña 1978 Sra. Ras a forma parti di e team di Hoofdklas na Diemen, Hulanda como shortstop y picher. Sra. Ras a biaha varios parti cu Seleccion di Antias y despues Seleccion di Aruba, entre otro, Venezuela, Mexico, Colombia, Merca y Hulanda, unda cu Sra. Ras a marca historia pa Pais Aruba.

Te cu awo, Sra. Ras tin mas cu 600 wega picha y semper cu bon resultado. Na Mundial di 1989 na Merca, Sra. Ras a bolbe hisa e number di Aruba den halto cu un record inolvidabel pa Aruba, caminda Aruba ta gana 6-3 contra Indonesia y despues Aruba ta gana Argentina 3-2. Banda di esaki, Sra. Ras tabata yuda

como scorer, umpire y coach y a dedica hopi tempo pa yuda otro muchanan practica y desaroya den e deporte di softball. Ademas di softball, Sra. Ras tabata practica e deporte di futbol y basketball. Finalmente, Minister Endy Croes ta felicita Sra. Rubia Ras pa su gran trayectoria y ta gradicie pa aporta di gran forma den e deporte di Aruba. Aruba ta orguyoso di bo Rubia!

MINISTER ENDY CROES A BISHITA E ULTIMO CHARLA DI MARATHON RUN THE TALK PA AÑA 2023

Diadomingo atardi, Minister Endy Croes a bishita e charla deportivo Marathon Run the Talk 2023 organisa pa Runners Unite Aruba bou guia di Sr. Vince Solognier. Meta di e charla ta pa inspira esnan cu ta core marathon y/of ta aspira pa core un marathon. Durante e encuentro e coredonan a comparti nan experiencia, conseho, idea y plan pa aña 2024.

Esaki ta e di cuater (4) encuentro y e ultimo pa aña 2023. E coredonan di distancia largo di Aruba cu a participa den e caredanan internacional, entre otro, Abbott World Marathon Majors na, entre otro, Berlin, London y Chicago a celebra e echo cu nan a finalisa nan careda cu exito. Durante e sesion informativo, Minister Endy Croes tabatin e oportunidad di hiba palabra, unda el a felicita e coredonan cu nan logro y a comparti palabra di motivacion.

Minister Endy Croes a gradici Runners Unite Aruba pa e invitacion y caluroso recepcion. Alabes ta desea e coredonan hopi exito den aña 2024! Cu deseo, disciplina, dedicacion y determinacion ta logra. ■■■

MINISTER ENDY CROES A REUNI CU STAF DI UNIVERSITY OF MARYLAND, BALTIMORE COUNTY NA MERCA PA BUSCA OPORTUNIDADNAN NOBO PA NOS STUDIANTENAN LOCAL

Habriendo porta pa nos studiantenan di Aruba

E biahe di trabou di Minister Endy Croes a continua diaranson mainta, unda cu e dignatario a haci un bishita oficial na University of Maryland Baltimore County (UMBC), Merca. Parti mainta, Mandatario di Enseñansa acompaña pa Minister Plenipotenciario Sra. Joselin Croes y directora di Colegio EPI Sra. Ankie Danker a reuni cu e staf y dr. Antonio Moreira di UMBC University. Durante e encuentro aki a trata, entre otro, e posibilidadnan pa “In-state tuition”, colaboracion di programa di intercambio pa alumno y docente y programa di investigacion riba temanan di interes pa Aruba. Mester agrega cu UMBC University tin un programa atletico hopi amplio den e prome division. Tambe, ta explorando e posibilidad pa nos studiantenan hacinan “Associate Degree” na Aruba via Colegio EPI y despues por continua na e UMBC University pa den 2 aña obtene nan “Bachelor’s Degree”.

Econocidosistema2+2. Adicionalmente, Minister Endy Croes a informa cu a yega na un acuerdo cu Montgomery College, unda cu EPI den futuro ta bay duna un “Associate Degree” cuminsando cu ICT. Como cu UMBC University tin un acuerdo cu Montgomery College, ta facilita e trabou pa por logra esaki.

Despues di e encuentro ameno, Minister Endy Croes a haci un recorrido di e campus y universidad cu ta number un (1) den diferente tecnologia na Merca. Pues, pronto den e prome kwartaal di aña 2024 lo anuncia e avance di loke cu a logra, den cual sigur lo habri posibilidadnan nobo pa nos studiantenan. Sr. Antonio Moreira, kende ta “Vice Provost for Academic Affairs” di UMBC University a indica cu e universidad ta relativamente nobo y a wordo funda na aña 1966. Actualmente, nan tin alrededor di 14 mil estudiante, 11 mil “undergraduate” y mas di 3 mil estudiante di Masters y PhD. UMBC University ta enfoca den programanan cu ta clave pa e pais y necesario mundialmente, den area di ciencia y ingenieria, tecnologia, medio ambiente y atencion medico. UMBC University ta prepara su studiantenan pa ta ciudadano competente y pa marca un diferencia mientras cu nan ta eherciendo nan estudio eynan.

Sr. Moreira a expresa cu nan ta contento di ricibi bishita di Minister Endy Croes, Minister Plenipotenciario na Washington D.C. Sra. Joselin Croes y directora general di Colegio EPI Sra. Ankie Danker. Durante e reunion nan a dialoga tocante intercambio di estudiante di Universidad di Aruba y UMBC University, buscando pa desaroya programa cu por contribui den e areanan unda tin necesidad. Sr. Moreira a indica cu tin diferente programa cu lo ta beneficioso pa tanto Aruba, como UMBC University y ta contento di por traha den colaboracion cu Aruba y hunto marca un diferencia den e region y mundo. Pa conclui, Minister Endy Croes a expresa cu e ta hopi contento y pronto e colaboracion y cooperacion cu UMBC University lo ta concretisa a traves di un MoU. “Nos ta sigui traha cu amor y pasion pa crea oportunidad di estudio na nos studiantenan local y pa Pais Aruba, habriendo porta pa nos studiantenan di Aruba”, Minister Endy Croes a indica.

**SR. CLARET
LOPEZ A RICIBI
RECONOCIMIENTO
DI BALUARTE
DEPORTIVO
DURANTE E
EVENTO DI
GALA DI PREMIO
EXCELENCIA DEN
DEPORTE**

Diabierna anochi, durante Premio Excelencia den Deporte a reconoce e atletanan cu mas a destaca durante aña 2022. Tambe a rindi homenahe na nos baluartenan deportivo cu a contribui gran parti di nan bida na e desaroyo di deporte di Pais Aruba. Minister Endy Croes a haci entrega di e plakkaat na Sr. Claret Lopez.

Un poco di e trayecto di Sr. Claret Lopez:

Claret su amor pa e deporte di baseball ta bini di su kerida mama, kende tabata hunga softball pa e ekipo di La Porteña. Sr. Lopez a hunga baseball den Little League pa Oso Grape y a titula sub campeon. Tambe Sr. Lopez tabata forma parti di seleccion di Little League, Señor League y baseball AA. Adicionalmente, Sr. Lopez a hunga pa seleccion hubenil di Aruba den e torneo Cuatricentenario di Caracas. Claret a hunga baseball na Hulanda y a ser invita pa pitcha contra e team campeon di division 1 na Hulanda. Claret a hunga softball pa Aruba Jrs y a titula "champion pitcher".

Baseball:

Den e disciplina di baseball Sr. Lopez a fungi como dirigente y organisa e unico "All Star game" den baseball AA.

Korfbal:

Den e disciplina di korfbal Sr. Lopez tabata dirigente di e team di BIONIC, caminda cu el a organisa un encuentro entre

seleccion di pariba di brug contra pabao di brug combina cu un 10KM recorrido di bicicleta cu a hala hopi atencion.

Sr. Claret Lopez a forma parti di e reorganizacion di COA. Tambe, Sr. Lopez a forma parti di e formacion di FFD. Sr. Lopez a fungi como PR den campeonato internacional di baseball hubenil na Aruba y tabata MC na diferente ocasion deportivo. Ademas di esaki, Sr. Lopez a nara partidonan di baseball na radio pa hopi aña.

Transmision di futbol:

Sr. Lopez a atende dos les di referee: un duna pa Sr. Porois Tromp y uno door di FIFA pa siña e reglamentonan di futbol.

Television:

Sr. Lopez a cuminsa cu un programa deportivo na TeleAruba cu ta hiba e nomber Papia Deporte cu tabata gosa di un sintonia grandi. Despues a continua cu su carera na ATV y aki a cuminsa cu programa Time Out cu te awe ta existi. Sr. Lopez a anima e transmision di baseball di grandes ligas cu a bira sumamente popular.

Pa conclui, Minister Endy Croes ta felicita Sr. Claret Lopez cu su reconocimiento bon mereci, alabes ta gradicie pa contribui den e desaroyo di deporte di Pais Aruba. ■■■

Minister Thijsen den discurso na "Care Caribbean": 'MESTER DI MAS INCENTIVO PA TRECE NOS HENDENAN BEK PA REFORSA E MERCADO LABORAL'

'Nos como Aruba lo mester uni forsa, tanto gobierno y e sector priva – no solamente den e sector di cuida – pero tur sector di nos economia. Bin cu incentivo pa stimula Arubiano pa regresa nan pais. Traha na condicionnan di trabao atractivo, asina cu e persona tin un escohencia. Esey na mi aparecer ta e caminda cu nos mester tuma!' Esaki tabata e mensahe di Minister Plenipotenciario mr. Ady Thijsen den un discurso na e bolsa "Care Caribbean" den WTC na Den Haag. Na e bolsa tabata tin diferente organisacionnan y institucionan di e sector di salubridad di Aruba, Curaçao, St. Maarten, Boneiro, Saba y St. Eustatius. Nan presencia na "Care Caribbean" ta pa medio di informacion purba interesa y busca profesionalnan di origen Caribeño den salubridad pa bin traha na e parti Caribeño di Reino Hulandes.

Minister Thijsen cuminsa su discurso bisando cu e ta contento cu e iniciativa aki pa duna atencion na e sector di cuida y bienestar general na e islanan. En especial cu e proposito pa motiva Arubianonan pa regresa Aruba pa traha den e sector di salubridad. 'Pakico esaki ta hopi importante? Pasobra e cantidad di personan na Aruba cu ta bandona e mercado laboral (vergrijzing) ta aumentando. Den futuro lo mester di hopi mas profesionalnan pa duna e cuida nesesario. Esaki riba su mes ta un razon legitimo pa duna atencion na dje,' asina minister Thijsen a bisa.

E mandatario a sigi bisa cu pa motibo di e "vergrijzing" Aruba lo mester di miles di hende pa haci e trabao di esnan cu ta baha cu pensioen. 'Ta wordo calcula cu Aruba den un futuro no mucho leu lo mester di 20 mil trahador pa mantene e nivel di crecimiento economico actual. E combinacion di e "vergrijzing" y e indice di natalicio abou, loke ta wordo indica como crecimiento natural, pa haci cu hopi di e trahadornan aki lo mester bin di afor di Aruba. Ki consecuencia esaki por tin pa un pais chikito manera Aruba, nos por a mira den añanan 90, door di e boost di turismo. E poblacion di Aruba a crece di 60 mil na 1986 ora cu Aruba a haya su Status Aparte na 110 mil awor. Importa trahador for di exterior ta trece tambe cierto riesgo cune. Segun e tratado di Europa pa Derechonan Humano (EVRM), e trahador despues di tres aña trahando na Aruba tin derecho pa manda busca su famia. Si nos por multiplica e cifra di 20 mil cu factor 3, nos ta yega na un cantidad di 60 mil habitante. Esaki lo pone un presion enorme riba e facilidadnan manera: vivienda, scol y bo infraestructura,' segun sr. Thijsen.

'Esaki ta e motibo cu mi ta boga pa nos hendenan regresa nan pais. No ta un tarea facil. Aruba mester compete cu condicionnan di trabao di Hulanda. Tambe hopi hoben tin un fianza di estudio na euro. Nos como Aruba lo mester uni forsa, tanto gobierno y e sector priva – no solamente den e sector di cuida – pero tur sector di nos economia. Bin cu incentivo pa stimula Arubiano pa regresa nan pais. Traha na condicionnan di trabao atractivo, asina cu e persona tin un escohencia. Esey na mi aparecer ta e caminda cu nos mester tuma!' segun Minister Thijsen den su discurso.

Finalmente Minister Thijsen a haci un apelacion riba e sector di cuida di Aruba pa haci mas uso di iniciativanan, manera "Care Caribbean" pa yega na personal bon cualifica, cu experiencia y cu ta motiva pa duna e cuida mas bon posibel na e pueblo di Aruba.

Union ta importante pa cualkier sociedad pasobra e ta e base di forsa, poder, guia, curashi y desaroyo. Union ta provee un fuente constante di motivacion positivo y e ta e vinculo pa logronan grandi. Esey ta loke Aruba a demostra, den union y cu positivismo a logra recuperacion despues di varios crisis tras di otro.

2023

AÑA DI UNION Y POSITIVISMO! _____